

אויצרות

גליון שבועי מאוצרותיהם של רביה"ק רבי נחמן מברסלב ותלמידיו זיע"א

להאמין בעצמנו!

הצדיק כמו מכריז ואומר: 'בואו אליי, לכו בדרכיי, ואגאל אתכם'. אך גם אם אנו זוכים להאמין בו, עדיין קשה לנו לשמוע בקולו, כשהסיבה העיקרית – תופתנו אולי לשמוע – היא: חוסר האמונה בעצמנו.

"דהיינו שאומר בלבנו: זכי ראוי אני שיעשה השם יתברך לי ניסים כאלה? הלא אני יודע חטאי ופשעי המרובים! ומחמת זה אינו מאמין בדברי הצדיק הרוצה לגאלו ולהשיבו באמת להשם יתברך. וכמו שמצינו כמה וכמה שנתרחקו על ידי זה, מחמת שהם יודעים לכלובם וטינופם בעוונות, רחמנא ליצילן, אינם מאמינים בכח הצדיק שאפשר לגאלם" (ליקוטי הלכות, תפילין ו, לא).

גם אם אנו מאמינים בכוחה של התבודדות, קשה לנו לפעמים להאמין שגם אנו יכולים ליכות בכח ההתבודדות "לכל טוב, לתורה ועבודה, ולכל הקדושות, ולכל העבודות, ולכל הטובות שבכל העולמות" (ליקוטי מוה"ר ח"ב, קיא).

וגם אם אנו מסכימים שראוי לנו לשמוח שמחה גדולה בשמחת יהדותנו, קשה להאמין שאחד כמונו, אם יצליח "להרגיל עצמו ולשמוח בשמחה הזאת, בודאי יזכה לכל טוב ומחלו לו כל עוונותיו" (ליקוטי הלכות, פריה ורביה ג, יז).

גם אם זכינו כבר להאמין בגדולת הספר הקדוש ליקוטי מוה"ר, קשה לנו לפעמים להאמין שאכן נזכה בכח הלימוד בספר הקדוש הזה "לפתוח כל גידי קשיות הלב" שלנו ולהפוך לבעלי-תשובה גמורים. "כאשר שמענו מפיו הקדוש ז"ל שאמר, שמי שיסתכל בספר הזה בעין האמת, בודאי יהיו נפתחין אצלו כל גידי קשיות לבנו, ויהיה נעשה בעל תשובה גמור" (הקדמת ליקוטי מוה"ר).

כך הוא בימינו אלה, וכך גם היה במצרים, כאשר בא משה רבינו לגאול את עם ישראל ולהוציאם מעבודות לחירות. בני ישראל לא כפרו בו חס ושלום, ואפילו האמינו בו בלב שלם. אך היתה סיבה שגרמה להם לא לשמוע אליו, והיא: "ולא שמעו אל משה מקוצר רוח ומעבודה קשה". כלומר, משום "דחזו דלא הוו בהו עובדין דכשרין וטביין (= מפני שראו שאין בהם מעשים כשרים וטובים)" (ליקוטי ראובן, וכן מובא בספר מגיד מישרים, פרשת וארא).

הם האמינו בכוחו של משה, אך לא האמינו בעצמם. "שעיקר פגם האמונה שלהם היה מחמת ענוה פסולה,

שהוא בחינת מוחין דקטנות, ועל כן באו לפגם גדול כל כך שלא שמעו אל משה" (ליקוטי הלכות, שם).

מחשבות שכאלה, הם פגם אמונה. "כי אפילו אם יאמין בהשם יתברך ובצדיקים ובחבריו הכשרים, שכולם צדיקים, אבל אינו מאמין בעצמו, דהיינו שאינו מאמין שאמונתו שמאמין בחכמים אמתיים וכו' יקר מאוד מאד – גם זה פגם אמונת חכמים. ובאופן אחד, פגם הזה גרוע מהכל! כאשר מצוי נגע המספחת הזאת בכמה בני אדם שהם כשרים קצת, ומתחילים להתקרב לאנשי אמת לחכמים וכשרים אמתיים, אבל אומרים על חבריהם: הם בוודאי כשרים וצדיקים, אבל מה מועיל לי?! כי אני יודע חסרוני בנפשי שאני מלא חטאים ועוונות ופגמים. ועל ידי זה נופל ח"ו ומתרחק לגמרי ח"ו, ונופל מאמונת חכמים לגמרי, עד שהרבה נעשו מתנגדים וחולקים על ידי זה. נמצא שכל פגמו באמונת חכמים – ע"י שלא האמין בעצמו.

הם האמינו בכוחו של משה, אך לא האמינו בעצמם. "שעיקר פגם האמונה שלהם היה מחמת ענוה פסולה, שהוא בחינת מוחין דקטנות, ועל כן באו לפגם גדול כל כך שלא שמעו אל משה"

"כי מי שרוצה לחוס על חייו, צריך לבקש מהשם יתברך, עד שיתחזק באמונת חכמים כל כך, עד שיאמין גם בעצמו, דהיינו שיאמין בגודל כח צדקתם של הצדיקים אמתיים, עד שבוודאי יתקנו גם אותו ויעלו אותו מעלה מעלה אם יאחו עצמו להיות דבוק בהם כל ימי חייו, כי אמונתו בעצמה שמאמין בצדיקים ומתקרב אליהם יקר מאוד מאד" (ליקוטי הלכות, פקדון ה, ז).

אין זו ענוה לחשוב 'איני ראוי לגאולה'. "כי מוחין דקטנות אינם ענוה כלל, רק מעקמין הלב מהשם יתברך. ומזה צריכין ליהרר מאד מאד... כשרוצה להתקרב להשם יתברך, שהוא בחינת יציאת מצרים" (ליקוטי הלכות, תפילין ו, לא).

"כי באמת בודאי צריך האדם לידע חסרוני שאינו ראוי לגאולה, ולהתבייש בעצמו הרבה. אבל לא שיתרחק על ידי זה ח"ו. רק אדרבא, יאמר בליבו: 'בודאי אני רחוק מאד מאד מגאולה וישועה לפי מעשי הרעים, אבל אני בטוח בחסדו הגדול והנפלא, ובכח זכות הצדיקי אמת, שהשם יתברך יעזור לי ויעשה עמי חסד תמיד, כאשר עד הנה עזרנו הרבה, ואני מחוייב להאמין בדברי הצדיקים שגילו לנו טובו וחסדו הגדול יתברך, שבודאי יגמור עמנו כרצונו ויגאלנו גאולה שלימה כאשר הבטיחנו, אף על פי שאיני כדאי כלל' " (שם).

מה נשמע?

טעם ג'עידן

בשבוע הקרוב יסיימו מאות חסדי ברסלב את חלק ד' מהספר הקדוש ליקוטי הלכות בסדר הדף היומי.

הדבר התחיל ביוזמה של אדם אחד, אשר ראה לנכון לעורר את הציבור ללימוד תורתו של מוהרנ"ת בקביעות, דף ליקוטי הלכות ליום, חוק ולא יעבור – ועד מהרה סחפה אחריה מאות ואלפים המרוויים את צימאונם מדי יום ביומו מהלכותיו הארוכות מני ארץ ועמוקות מני ים של התלמיד המובהק של רבינו, המכבד את תורתו הלכה למעשה ומחיה את נפשות ישראל בשבעה משיבי טעם. "...כי בימינו אלה, שעובר על כל אחד מה שעובר בגוף ונפש, צריך להיות עיקר הלימוד בספרי מוהרנ"ת ז"ל" (הקדמת 'וכבי אור').

לאחר שסיימו את כל ספרי ליקוטי הלכות והתחילו שוב ביתר שאת, מצטרפים רבים ללימוד קדוש זה ומתעננים בתורת מוהרנ"ת. יחד עם זאת מורגש זה מכבר הצורך בקביעת שיעור המבאר את פשט דבריו העמוקים.

ואכן אור מגבר חלצו הר"ר שלמה הנדלר, וקבע שיעור לרבים, ע"י הקלטת הדף היומי, תוך ביאור קל וקצר, לתועלת הרבים המקשיבים לשיעור.

לשמיעת השיעורים, הכנסו למערכת השמע של 'אוצרות ברסלב', טל' 02-9950000 לשפת הלשה"ק והכנסו למדור לימוד היומי והקישו 2 ואז בוחרים בדף הרצוי בליקוטי הלכות.

"...וממש תאמינו לי שבשעת הלימוד ישבתי בגן עדן, והשם יתברך יתן שיהיה זה הגן עדן שלנו" - - (נתיב צדיק, קד).

חוק. הלימוד היומי

יום	יום בחודש	ליקוטי מוהר"ן	ליקוטי הלכות	ליקוטי תפילות	הדף היומי
שבת	א	ל.א.	ה"ז-ה"ה	ה"ב	שבת
א	ב	ל.	רמז	קמג קמד	קא
ב	ג	לא.	רמז	קמה קמו	קב
ג	ד	לא:	רמז	קמז קמח	קג
ד	ה	לב.	רמז	קמט קנ	קד
ה	ו	לב:	רנ	קנא קנב	קה
ו	ז	לג.	א	קנג קנד	קו
ז	ח	לג.	ב	קנה קנו	קז

י"ל ע"י "אוצרות ברסלב"
ת.ד. 50617 בית שמש
טל, במשרד: 02-9993338
פקס: 02-9926066

לשמיעת שיעורים בשפות שונות 02-9950000
בארה"ב 718-8552121 (1)
מוקד הישועות 1800-81-81-81

הפצה למנויים ובתי כנסת: 052-7649775
הנצחה, תרומות ופרסום: 02-9993338

ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע גם בדוא"ל
braslav@actcom.net.il

י"ר הוועדה הרוחנית: הרב שמעון טייכנר
עורך: נתן אנשין natananshin@gmail.com
מפיץ: נוחעם א. ברזעקי

בשבת המתינות וההדרגה

היה משתוקק מאד רק למלאות רצון ה' יתברך, והשליך נפשו מנגד ומסר נפשו רק בשביל נפשות ישראל, והיה חפץ מאד לקרב כל העולם לה' יתברך... מחמת זה רצה לעשות הדבר בחיפזון גדול, וקיבל את הערב רב בשעת חיפזון בעת שייצאו ישראל ממצרים בחיפזון. ובאמת, לקרב רשעים כאלו, היינו בחינת ערב רב, צריכין מתינות גדול... כי אי אפשר לקרב רחוקים כאלו, כי אם כשיש לו בחינת אריכת אפים" (ליקוטי הלכות, דברים הנהגים בסעודה ה, ז).

הסיבה לכך היא:

אותם השקועים בעומק גלות הנפש – כמונו – אין בכוחם להכיל את הארת הבהילות. וגם כשהם מקבלים רצון לברוח מן הרע, הם מאבדים את שיווי המשקל ונסוגים אהור.

רק כאשר מאירים בנו ומלמדים אותנו כיצד להמתין ולייחל, לכסוף ולהשתוקק ללא הרף – רק אז יש לנו הכח והיכולת לברוח מן הרע.

שהרי "אפילו הגרוע שבגרועים, יהיה מי שיהיה, צריך להתחזק ולהתאמץ לייחל ולקוות לשם יתברך ולבלי לרפות ולרשל את הרצון הטוב לעולם, ובודאי יזכה לפעול על ידי זה הרבה טובות אמיתיות ונצחיות" (משיבת נפש, סה).

מחמת שהוא משוקע ומבולבל מאד מאד. על כן, בתחילת התעוררות התשובה צריך לברוח מיד שמתעורר, ואל יביט לאחוריו כלל, יהיה איך שיהיה, יחוס על נפשו ויברח בחיפזון ממה שהוא צריך לברוח" (ליקוטי הלכות, גילוח ג, יב).

רק אחרי שזוכים הצדיקים להודרך להיטהר ולהתקדש, והם עולים במעלות הקדושה, הם מגיעים לנקודת ההמתנה והסבלנות! שכן הנקודה הפנימית של עבודת השם, איננה הבריחה בבהלה מן הרע, אלא התחלת והתקווה, הכיסופים והגעגועים האינסופיים.

ברם, כאשר הצדיקים באים ללמד אותנו מתורתם ולהורות לנו את הדרך הישרה, משתנה הסדר: בתחילה הם מאירים לנו את הנקודה הפנימית של הכיסופים והגעגועים, התחלת והתקווה, ורק אחר כך אנו מקבלים את הכח לעזוב בבהילות את הרע.

אבל כל עוד שלא האירו בנו הצדיקים את הארת ההמתנה, הארת הרצונות והכיסופים, אלא האירו ולימדו אותנו רק את תורת הבריחה הבהולה מהרע, אין בהם כח להביא את העולם לשלימות תיקונו.

"וכל ענין השגיאות של משה רבנו במה שקירב הערב רב ובהכאת הצור, הכל היה בזה. כי מחמת שכל ימיו

"קודם הדרוש, צריך להתפלל בתחנונים, ויבקש מאת הקדוש ברוך הוא מתנת חיים ולא יתלה בזכות עצמו. אף על פי שעכשיו נתעורר מטה עוזו של עבודתו, אין זה המטה כדי להתגאות, אלא כדי להכניע הרע שבעדה... אבל לפני השם יתברך יעמוד כדל וכרש וידבר תחנונים, ולא יתלה בשום זכות... ובשביל זה אין לאדם לדחוק את עצמו על שום דבר, אלא יבקש בתחנונים; אם יתן לו השם יתברך יתן, ואם לאו לאו".

(ליקוטי מוהר"ן ה"א, כ)

כשצדיקים מתחילים לעבוד את ה', בהולים לברוח בכל כוחם מהתאוות ומהמידות הרעות, ולכן הם משתמשים ב'מטה עוז' כדי לשבר את הרע בבת אחת. כי כן היא הדרך בתחילת העבודה, שצריכים לברוח בבהילות וחיפזון, כאשר יצאו ממצרים.

כך כל אדם צריך "שיחוס על נפשו, ותיכף כשכא עליו התעוררות לתשובה, תיכף ומיד ימהר להימלט על נפשו ואל יסתכל לאחוריו כלל, בבחינת 'מהר המלט על נפשך ואל תביט אחרריך'. מחמת שהוא משוקע בשטותים ובבלבולים ותאוות כל כך, על כן תיכף כשמתחיל לחשוב איך ומה, ובאיזה אופן יברח מתאוותו ובאיזה דרך יזכה לתשובה וכו', בודאי יחזור וישוב לאיוולתו, חס ושלום,

נעקבות הדורות בחסידות

דורות

רבי אהרן יוסף גרשונוב

לפי בקשת אביו. את הכסף שלח לר' נאשקע שהילך אותו לעניי החסידים באוקראינה. גם בהמשך, תמך הבן בר' נאשקע בפעולותיו החשובות.

במכתבו כתב לו ר' נאשקע: "אם כבודו נתון צדקה לטובת נשמת אביו, הוא מוכון בזה לרצון אביו ז"ל... כי הוא היה נחשב אצלי לאוהב גדול והפץ טובתי, ובחיי עשה לי טובות גדולות ככל פעם בידידות ובהצנע גדול. אשרי לו ואשרי חלקו, כי עסק באומנות 'משביל אל דל' ככל לב נפש ובהצנע גדול, ושמעו הולך על כל חסבימות, בכל מיני צדקות וטובות שעשה להרבה אנשים".

ר' נאשקע דאג שידירו ר' אהרן יוסף יקבר סמוך לבר אוריין וירא שמים, ואף שלח להזמין מהעיר טומשפיל מצבה מאבן מובחרת לחברו המנוח, ושם, בטולטשין, מנוחתו כבוד.

מטולטשין כתב לבנו: "ברוך ה' על רוב חסדיו שהביאני לפה, כי פה אני עם אנשים חסידים, ופה נמצא ר' נאשקע, ויש מקוה, ולומדים ספרי רבינו ז"ל אשר הם מוחיה אותנו. מקיצים ומעוררים ומחזקים אותנו, וברוך ה' אני מתפלל בבראסלעווער קלויז בין בראסלעווער חסידים. ואצל כל אחד מהחסידים נמצאים ספרי רבינו ז"ל ולומדים בהם כל יום ויום בחיוב כמו הנהגת תפילין וכדומה, ומתבודד אני בכל יום. והתבודדות הוא ענין גדול, נורא ונפלא מאד. אקוה א"ה להיות באומן על יום ג' דסליחות".

במכתב משנת תרצ"ו הוא כותב: "עוד לא שקטה הארץ, ועד עתה נמצאים הרגעים ופצויעים. ואפשר גם אצלכם נודע מהקונסטיטוציע (הממסד) החדשה, ורבים אומרים כי כבר נהרס היסוד, אבל הצופה ומביט עד סוף כל הדורות יכול להפוך הכל לטוב".

בטולטשין עבד רבי אהרן יוסף בתור מורך ספרים. אנשי העיר התפלאו לראות אותו עובד גם בימי שישי וערב חג. היו אפילו כאלו שהפטרו: "ראו נא זקן זה, אשר לעת זקנותו נפל לתאוות הממון..."

בכ"ט בטבת תרצ"ז נאסף רבי אהרן יוסף אל עמיו, בגיל גבורות, אז, גילה ידירו ר' נאשקע את סודו: ר' אהרן יוסף צבר בתקופת מגוריו בטפליק ממון למחיתו לכל ימיו, ואילו רווחיו מכריכת הספרים יועדו במלואם לצדקה, כשלעצמו אינו נוטל פרוטה מכך מסיבה זו עבד גם בערבי שבתות וחגים. כך עסק בהפצת יהדות וגמילות חסד, תוך ויתור על כבוד ותהילה בעולם חולף.

לאחר פטירתו נתן בנו ר' משה אריה חמישים מיני צדקות,

החסיד המופלא רבי אהרן יוסף גרשונוב, התגורר רוב ימיו בטפליק. לפרנסתו החזיק בחנות לממכר בדים. אך הוא קיים את דברי חז"ל "עשה תורתך קבע ומלאכתך עראי" (אבות א); את חנותו פתח במשך שעות בודדות ביום, כשבשאר שעות היממה הוא דבוק כולו בשיעוריו הקבועים, בתפילה ובהתבודדות, ובחצות הלילה הוא מתעורר ועוסק בעבודת הבורא. וראה זה פלא: הוא ראה ברכה גדולה בחנותו למרות חנותו הסגורה רוב היום.

ממכתבו לבנו ר' משה אריה שהתגורר במונטריאל (דפסו בשנת תשל"ג בקובץ 'מחיים'). אנו מתוודעים לדבקנותו היוקדת ברבינו הקדוש ולמסירות נפשו עבור היהדות בתקופת הקומוניסטים. וזה הוא מספר לו במכתב מטפליק בשנת תרצ"א: "אנחנו פה 12-10 אנשים, לומדים ספרי רבינו ר' נחמן, וגם ספרי רבינו ר' נתן, ועושים ריקודים, ובשבת מומרים הזמירות בניגונים יהודיים, ובודאי אשרינו, וברוך שהבדילנו מן התועים, וזכינו להיות בראסלעווער חסידים, כי רבותינו ז"ע השאירו לנו ספרים מלאים עצות טובות. אשרי מי שלומד בהם ומקיימם. ואם תרצה, בני, יעזרך הא-ל הטוב שתהיה גם אתה מאנשי בראסלאוו ותלמוד הספרים הנ"ל ובודאי שלא תתחרט על זה כל יומך וייתבי לך באחריתך, כי חוץ מזה הכל הבל, הבל הבלים".

בתרצ"ב, כשמצב היהדות בטפליק החמיר, וגם המקוה נסגר על ידי השלטונות, קם רב אהרן יוסף עם שבעים שנותיו, ועבר להתגורר בטולטשין, שם יחד עם ידיד-נפשו רבי נחמן (נאשקע) שטרנהרץ, התמסר להחזקת והפצת יהדות בצל שלטון הרשע, כשבנו ר' משה אריה שולח לו כספים ומסייע לו בפעולות הקודש.

נקודה

אין זו חכמה להרחיק נכשלי; חכמה היא לרומם אותו.

(עפ"י נתיב צדיק, לא)

אסון מול ארון הקודש

האומללה החלה לצרוח כל עוד נפשה בה, אולם האכזרים לא השאירו אבן על אבן, עד שלבסוף מצאו את משה'ילה היתום, מחמד עינה, תלשו אותו ללא רחמים מהבית החם והאוהב, ונעלמו אותו כאילו בלעה אותם האדמה.

חאשקע שכל עולמה חרב עליה, לא נשארה בביתה הדומם והריק, היא הלכה לבית הכנסת, נכנסה להיכל הגדול בוכיה בדמעות שלישי, פתחה את שתי דלתות ארון הקודש והתחילה לצעוק בקולות לא לה על שברה הגדול.

יהודי העיירה שראו בצערה, ניסו בכל כוחם לעזור לה במצוקתה, נשים צדקניות נגשו אליה והציעו לה כוס מים ואף התחילו להשמיע לה דברי תנחומים, אך האומללה לא שמה לב לזה כלל וזאת, היא עמדה מול ארון הקודש ובכתה וצעקה שעות ארוכות, עד שלבה החלש לא עמד בסבל, היא התמוטטה במקום ומתה - - -

הלויה רוויית יגון יצאה למחרת מבית הכנסת. האסון הכפול שטף את כל יהדות רוסיה, הכל סחו אודות צערה של האומללה שנגע עד הנפש ממש.

גם לעיירה ברסלב הגיעה השמועה המוזעזעת. מוהרנ"ת שמע את תלמידיו משוחחים אודות האשה שעמדה לפני ארון הקודש וצעקה עד שמתה מרוב צער.

ענה מוהרנ"ת ואמר: "אילו פנתה האשה אלי בעת צרתה, הייתי מייעץ לה שתתחזק בלבה ותקבע לעצמה מדי יום זמן קבוע להתפלל לפני השם יתברך שתצליח להחזיר את בנה".

המשיך מוהרנ"ת והבטיח: "אם היתה נוהגת כך, היתה מועילה בתפילתה הזכה, לא רק להחזיר את בנה יקירה, אלא בכותה היו חוזרים עוד כמה וכמה ילדים לחיק אמותיהם!".

ללמדנו עד כמה גדול כוחה של התפילה הקבועה.

צעירים וילדים מכל הבא ליד. מחזות מסמרי שיער נגלו לעין כל, כיצד הובלו האומללים ביד החוטפים, לקול זעקות השבר ויללות האבות והאמהות שקרעו את הלכבות לשברי שברים.

הגזירה התחילה בשנת תקפ"ז, ומוהרנ"ת חיבר אז במיוחד כמה תפילות קורעות לב, להנצל מהגזירה האיומה הזאת, בדם לבבו צעק והתפלל להשם יתברך: "אוי! מי יוכל לשער מרירות הצרה הקשה הזאת שמבטלת מבני ישראל אמונת ישראל! אוי לנו שראינו זאת! אוי ואבוי! מי יוכל לסבול צרה כזאת! אוי אוי אוי! מי יוכל לשער מרירות הצרה הקשה הזאת! אוי מי יעמוד בזה! אי שמים הקיצו לצערנו, אי שמים הפגיעו בעדנו, מלאכי השמים משרתי עליון, חלו נא פני קל במיטב הגיון, אולי יחוס עם בני ואבינו אולי ירחם" (ליקוטי תפילות כ"ב).

חאשקע האלמנה שמרה על בנה יחידה משה'לה כעל בבת עינה, הוא כמעט ולא יצא מהבית בו היה מוחבא היטב תחת עיניה הדואגות של האם המסורה. גם כאשר יצא למספר דקות היתה עומדת ושומרת עליו תוך שאינה גורעת עין מכל פינה וחצר, על כל צרה שלא תבא.

אך האסון התקרב ובא בפתע פתאום. באחד הלילות פרצו לבית האלמנה מספר שוטרים מוצב הצאר,

הצעקות שנשמעו מכיוון בית הכנסת המרכזי של העיירה לא השאירו עין אחת יבשה, חאשקע האלמנה עמדה שם, מול ספרי התורה וארון הקודש הפתוח לרווחה, ושאהה בקולי קולות מתוך בכיות נוראות.

היתה זו אחת התקופות הקשות ביותר לעם ישראל מאז היותו לגוי. גזירה איומה נוראה ניתכה על המשפחות היהודיות ברחבי רוסיה הגדולה, הצאר האכזר שצרה עינו לראות את ילדי ישראל מתעלים בלימוד התורה ואת בחורי החמד ממלאים את בתי המדרשות, גמר אומר לגיסי חלק נכבד מהצעירים לצבא הרוסי ולחנכם מחדש בכור ההיתוך של הצבא הגדול בתבל בתקופה ההיא.

מובן מאליו כי היהודים עמדו מנגד וניסו בכל כוחם לבטל את רוע הגזירה, שכן גיוס לצבא הרוסי היווה שמד רוחני לצעיר היהודי. במסגרת ה"חינוך מחדש", לא רק שהוא נותק לגמרי ממשפחתו, מסביבתו ומספסל הלימודים, אלא גם אולץ לחלל שבת ולהתפטם באכילת נבילות וטרפיות ולגלח הזקן והפיאות רחמנא ליצולן, עד שתשכח התורה מלבו.

באופן שרירותי קבע הממשל היטל של מספר נפשות מסויים, שכל קהילה ועיירה יהודית חייבת לספק לצבא, ומשלא סופקה הסחורה התנפלו פלוגות שוטרים על מרכזי העיירות, בתי הכנסת, הישיבות והבתים, וחטפו

גניזות

מחקרים היסטוריים בחסידות

שאלה:

מי היה מלווהו של רבינו בנסיעתו לארץ ישראל?

תשובת הר"ר בנימין פראנק:

זהותו של האיש שליווה את רבינו בנסיעתו לארץ ישראל לטעם בערפל. בחיי מוהר"ן מובא כי לאחר שרצו שני תלמידים להתלוות אליו, בחר רבינו לבסוף בתלמיד שלישי ששמו לא מוזכר בשום מקום.

יש הטוענים כי היה זה ר' יצחק אחיו של רבי הייכל תלמידו הנודע של רבינו. כך מובא בספר "שיח שרפי קודש" (ח"א פו).

אחרים מתעקשים לומר שהיה זה לא אחר מאשר רבי שמעון תלמידו הראשון והנצחי של רבינו, והם מביאים על כך שתי ראיות חזקות: (1) בחי"מ קלו מובא כי הצדיק רמ"מ מוויטבסק התגלה לרבינו בדרכו לאודסה, מננה עמד להפליג לארץ ישראל, וגילה לו סגולה לעבור את הים בשלום. רבי נתן מוסיף שם: "ויש עוד בזה לספר, ואינו זכר עתה, וצריכים לחקור אצל אנ"ש ששמעו מרבי שמעון בזה". למה מרבי שמעון, אם לא בגלל שהוא היה עם רבינו באותו מעמד של התגלות הצדיק הג"ל וידע פרטים נוספים אודות כך יותר משאר אנ"ש!?

זאת ועוד, במאמר המוסגר כותב שם המעתיק: "ור"ש אמר שהוא בעצמו השתמש בזה וכו', וקודם שנסע פעם שניה לא"י הלך אצל הסופר וכתב לו כמה וכו'".

הרי לנו שרבי שמעון נסע לא"י פעמיים (נדיר באותם ימים). ידוע גם שרבי שמעון השתקע בא"י, גר בצפת ונרצח ונקבר שם - מדוע א"כ לא התיישב שם כבר בפעם הראשונה, אם לא שהיתה זו נסיעה שכל כולה נערכה כדי לשמש את הרבי בדרכו!

ודוחק לומר כי הכוונה על חזרתו לא"י לאחר ביקורו בשנת תקצ"ג בחו"ל (לצורך שידוך לבנו), משום שזה לא יקרא "נסיעה שניה לא"י" כי אם חזרה לא"י - לביתו.

יתירה מזו, ממוצא דבר אתה למד שרבי שמעון השתמש בסגולה של רמ"מ מוויטבסק רק בפעם השנייה ולא בנסיעתו הראשונה. אם היתה זו הראשונה יחד עם הרבי, מובן שרבי שמעון לא יעשה בעצמו את הסגולה מבלי שהרבי יצוה לו בפירוש לעשות כך. אך אם בגפו נסע לא"י גם בפעם הראשונה, למה באמת לא השתמש עם הסגולה כבר אז?!

(2) בסעיף שאחריו מסופר: "תיקף בנסעו מאדעל על הים השחור בא אליו מות אחד שנפטר בסמוך, ושאל רביז"ל את האיש שהיה עמו: 'הראית שהיה בכאן הרך בשנים מוואלאהאוויץ'?"

זה ה"רך בשנים" הצטרף לרבינו ולרבי שמעון בנסיעתם הפלאית לקמניץ (ראה שם קכ"ט ועיון שם, שרבי שמעון הוא זה שביקש לסור לוואלאהאוויץ, ותיקן שם הוא זה שביקש לצרף את הרך בשנים הלז, כי מה שכתוב שם "וקבל שם" לא ברור אם הכוונה אל רבינו או על רבי שמעון עצמו) ומלבד רבי שמעון לא התלווה לרבינו או שום אדם אחר. הרי שרבי שמעון הוא היחיד שידע על הרך בשנים מוואלאהאוויץ (וכנראה גם היתה לו היכרות עמו וכו"ל) ואם הרבי שואל את "האיש שהיה עמו" על ה"רך בשנים" כאחד שמוכר להם, חייבים לומר כי היה זה רבי שמעון.

לחידודא
חידון השנוע לעצירים

חידה מס' 134

אילו שלושה הידורי מצוה ציפה רבינו לקיים?

הפתרון לחידה מספר 133

מה הם שלושת הנושאים שרבינו לא אמר עליהם תורה?

- על כך שמעשי תינוקות נחשבים לחכמה.

- על שמניחים יד תחת הלחי בעת שינה.

- על שמושיטים יד לברכת שלום.

(אבניה ברול סט. על הדבר השלישי נאמר שם: "מדומה")

זכה בהגרלה לחידה מס' 132

אלכסנדר זיסקינד שפירא, בית שמש

בסך 50 ש"ח זכות קנייה בחנות ספרים 'ברסלב' רחוב מאה שערים 110 ירושלים

מה צריך לתקן בשוכני"ם?

הרב יעקב נתן אנשין

נמצאים אנו בתוך ימי השוכני"ם וכל אחד ואחד נכסף ומשתוקק לתקן את פגמי נפשו, אך היצר עושה מלאכתו נאמנה ומטעה את האדם כי דבר זה לצנועים ומקובלים נמסר או לחילופין לבעלי השגה או בעלי תשובה וכדומה, או מטעה אנשים לנקוט בדברים הפחות חשובים כמעניות ואי אכילת דבר מהיה, אבל אינו נתן לגשת אל הקודש פנימה.

ידוע מרבנו האר"י ז"ל שימים אלו מסוגלים לתקן פגם הברית, וכאן המקום לברר את ענין הברית מהו.

הברית הוא אות בין הקב"ה לעמו ישראל אשר בו הבדילנו מכל העמים להיות לו לעם, וכל כמה שמתקדשים במידה זו, יותר מקושרים ומחוברים אליו. ולכן כל פגם בענין זה, האדם מאבד את עינו ליבו ומוחו כי מתנתק הוא משורשו.

רבינו הקדוש מגלה לנו בכמה מקומות ששמחה היא תיקון הברית והיא הדרך להנצל מפגם הברית; ולהפך, עצבות היא שורש הטומאה הזאת וגורמת לכל הפגמים. ואכן שם הקליפה הזאת היא מלשון יללה, (וצריך לזהר מאוד מלהוציא שמה בפה, וידוע שראב"ן צוה לאחד לטבול ולומר תיקון הכללי אחרי שהגה את שמה) והיא היא המרחיקה את האדם מאהבת השי"ת והקשר אליו, ממניין מתיקין, מאנפני נהירין – ומשליכתו לאהבות הנפולין, מיין מיריין, אנפני חשוכין רח"ל. כלל הוא: שמחה מביאה אהבה וחבור, ועצבות מביאה שנאה וניתוק.

כידוע, דורינו הוא כדור המבול ממש אשר לא היה לעולמים, ורבינו הקדוש אשר צפה רואה עד סוף כל הדורות הכין תרופה למכת דור התהפוכות הזה, ומלמדנו (בליקוטי מוהר"ן ב' עמוד) כי עיקר הנסיון של האדם בעולם הוא בענין זה, וכי תפקידו של האדם הוא "בשדך לבהמתך" דיינו לשידך הבהמיות שבו, כל אחד במדרגתו הוא.

אבל כאן אורב היצר לאדם בתחבולותיו, ע"י ריבוי אור הגורם לריבוי חושך, ושוברו ומפילו לגמרי ח"ו. על כן לימדנו רבינו את ענין השמחה שבכוחה לשבר מדה זו, וכשהאדם שמח ואינו נופל לעצבות ויאוש, הוא הרי עושה את מה שיכול לעשות, ובאיזה מצב שיהיה, אם רק פותח פיו ומוציא כיסופיו ורצונותיו להשי"ת, וכמובן אם מתגבר בענין זה אפילו כלשהו, הרי הוא 'כורת ברית' עם השי"ת.

סיפר הרה"ח ר' משה בורשטיין זצ"ל, שכאשר התקרב לדרך רבינו הקדוש בפולין, נודמן בשטיבל של אנ"ש בורשה, ושמע אחד מאנ"ש מתבטא: "הקב"ה אהב א' פריילאכן בעל עבירה" (= בעל-עבירה שמח)... וכשהביע תמיהתו על מימרא זו, נענה הלה: "אה! ביסט נאך א גרינער..." (היך עדיין ירוק וחסר ידע). והפסיר ר' משה שלא עבר זמן רב עד שהבין דבר זה לאשורו, כי כאשר אדם נכשל ח"ו במה שנכשל, ואינו מאבד עשתונותו ומתייאש הלילה, אלא מתחזק לעבוד בשמחה ולחטוף 'טוב' כפי מה שיוכל, ובורח מן העצבות כמטהווי אש, אין לך דרך מועילה מזו לחזרה בתשובה שלימה.

(מסובד סחור שיחוח של הרב יעקב נתן אנשין. ניתן להאזין לשיעור המלא במסגרת השמע של 'אוצרות ברסלב' 995000-02, אידיש, ענני דימא ואח"כ 15)

"דעת קנית - מה הסרת"

דרגתו הרוחנית של האדם נקבעת על ידי הדעת; ככל שהוא מרבה לחשוב בתורה ובעבודת ה' ומשיג יותר בהשגחת ה' ובמלכותו, הוא מתקרב אליו יותר. והלא עיקר האדם הוא השכל, ובמקום שהוא חושב שם הוא נמצא, כך שאם הוא חושב על הקב"ה הריהו קרוב אליו, ואם מחשבותיו עסוקות בדברים אחרים...

אולם, לא רק דרגתו הרוחנית תלויה בדעתו, אלא אפילו סיפוק צרכיו הגשמיים תלוי בה, כפי שאמרו חז"ל: "דעת קנית מה הסרת; דעת הסרת מה קנית" (דריים מא).

גם הגלות והגאולה של עם ישראל תלויות בדעת, ככתוב: לכן גלה עמי מבלי דעת" (ישעיה ה).

כל השפע מגיע מהקב"ה, כמו שנאמר: "פותח את ידיך ומשביע לכל חי רצון" – הוא משביע לכל חי את רצונו ותאוותו (תהלים קמה, טו. מצודות דוד).

נמצא אפוא שככל שאנחנו דבוקים בו וייתרבו ומאמינים בו, אנחנו מתקרבים למקור השפע וממלאים את כל צרכנו וחסרונותינו. ולהיפך, כל היסורים והגלות נובעים מהריחוק ממנו וייתרבו שהוא "טוב לכל ורחמיו על כל מעשיו" (שם).

זאת הסיבה שהגאולה מגלות מצרים היתה דוקא ע"י משה רבינו, שכן הוא זכה לשלמות הדעת, כי הוא נתן לנו את התורה והוא זה שהביא את כל עם ישראל לדעת הקדושה. ובכך נגאלו, כפי שהובטח להם "וידעתם כי אני ה' המוציא אתכם מתחת סבלות מצרים".

(עפ"י ליקוטי מוהר"ן ח"א, כא)

ההרשמה
למגוון קבוצות החורף
בעיצומה!
דוד צדיקים
02-5410100
www.zadikintours.com

החלה ההרשמה
לטו' נשגב ור"ח אדר
נ'סעת קבוצות ויחידים
נתיבים טורס
02-633-8444

בעת צרה, בשעת מצוקה. גם בעת שמחה ובכל זמן
מוקד הישועות 1-800-81-81-81
להעברת בקשות לתפילה ולהדלקת נר בקברו של רבי נחמן מברסלב באומן
לישועה והצלחה. לרווח פורנסה, לרפואה, למקשה לילד, לנחת ושמחת חיים

המפיעים									
ירושלים	ירושלים	ירושלים	ירושלים	ירושלים	ירושלים	ירושלים	ירושלים	ירושלים	ירושלים
הרה"ח נחמן ישראל בורשטיין שליט"א הרה"ח שמעון בורשטיין הי"ד הרה"ח חיים בורשטיין הי"ד הרה"ח שמואל נפתלי בורשטיין הי"ד הרה"ח מתימה דוד בורשטיין הי"ד תרמו והפיצו 2500 גליונות	הרה"ח נחמן ישראל בורשטיין שליט"א הרה"ח שמעון בורשטיין הי"ד הרה"ח חיים בורשטיין הי"ד הרה"ח שמואל נפתלי בורשטיין הי"ד הרה"ח מתימה דוד בורשטיין הי"ד תרמו והפיצו 1500 גליונות	הרה"ח נחמן ישראל בורשטיין שליט"א הרה"ח שמעון בורשטיין הי"ד הרה"ח חיים בורשטיין הי"ד הרה"ח שמואל נפתלי בורשטיין הי"ד הרה"ח מתימה דוד בורשטיין הי"ד תרמו והפיצו 1000 גליונות	הרה"ח נחמן ישראל בורשטיין שליט"א הרה"ח שמעון בורשטיין הי"ד הרה"ח חיים בורשטיין הי"ד הרה"ח שמואל נפתלי בורשטיין הי"ד הרה"ח מתימה דוד בורשטיין הי"ד תרמו והפיצו 500 גליונות	הרה"ח נחמן ישראל בורשטיין שליט"א הרה"ח שמעון בורשטיין הי"ד הרה"ח חיים בורשטיין הי"ד הרה"ח שמואל נפתלי בורשטיין הי"ד הרה"ח מתימה דוד בורשטיין הי"ד תרמו והפיצו 500 גליונות	הרה"ח נחמן ישראל בורשטיין שליט"א הרה"ח שמעון בורשטיין הי"ד הרה"ח חיים בורשטיין הי"ד הרה"ח שמואל נפתלי בורשטיין הי"ד הרה"ח מתימה דוד בורשטיין הי"ד תרמו והפיצו 500 גליונות	הרה"ח נחמן ישראל בורשטיין שליט"א הרה"ח שמעון בורשטיין הי"ד הרה"ח חיים בורשטיין הי"ד הרה"ח שמואל נפתלי בורשטיין הי"ד הרה"ח מתימה דוד בורשטיין הי"ד תרמו והפיצו 500 גליונות	הרה"ח נחמן ישראל בורשטיין שליט"א הרה"ח שמעון בורשטיין הי"ד הרה"ח חיים בורשטיין הי"ד הרה"ח שמואל נפתלי בורשטיין הי"ד הרה"ח מתימה דוד בורשטיין הי"ד תרמו והפיצו 500 גליונות	הרה"ח נחמן ישראל בורשטיין שליט"א הרה"ח שמעון בורשטיין הי"ד הרה"ח חיים בורשטיין הי"ד הרה"ח שמואל נפתלי בורשטיין הי"ד הרה"ח מתימה דוד בורשטיין הי"ד תרמו והפיצו 500 גליונות	הרה"ח נחמן ישראל בורשטיין שליט"א הרה"ח שמעון בורשטיין הי"ד הרה"ח חיים בורשטיין הי"ד הרה"ח שמואל נפתלי בורשטיין הי"ד הרה"ח מתימה דוד בורשטיין הי"ד תרמו והפיצו 500 גליונות

מגוון קבוצות חורף באיח-פנים
במחירים המשתלמים ביותר
אירו-פנים טורס EuroPrim
מוקד 'אירו-פנים': 02-800-80-80
רח' מלכי ישראל 16 ירושלים